

พยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช

ข้าว

งานพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กลุ่มอารักขาพืช
สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด ตำบลนิเวศน์ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ๔๕๑๗๐
โทร. ๐-๔๓๕๖๙๐๐๔ ต่อ ๑๐๙ E-mail roiet @ doae.go.th

มิถุนายน ๒๕๖๒

เตือนการระบาดของของศัตรูพืช : ข้าว (โรคไหม้)

สภาพความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศสูง มีหมอกมากในช่วงเช้า อุณหภูมิลดต่ำลง ซึ่งเป็นธรรมชาติของฤดูฝน เป็นระยะเวลาที่ต้องระวัง

โรคไหม้ข้าว โดย โรคไหม้ ระบาดได้ทุกระยะตั้งแต่เริ่มปลูกไปจนถึงเก็บเกี่ยว เพราะอากาศเป็นใจให้เชื้อรา *Pyriculariaoryzaecav* เจริญเติบโตได้ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำนาหว่านที่ใช้เมล็ดพันธุ์มาก ต้นข้าวงอกขึ้นหนาแน่น มีการใส่ปุ๋ยยูเรียมาก และเมื่อมาบวกลผสมกับการปลูกข้าวพันธุ์อ่อนแอต่อโรคไหม้ เช่น พันธุ์ขาวตาแห้ง, เหนียวอุบล, เหนียวสันป่าตอง, กข ๖, กข ๒๓ การระบาดจะยิ่งมากเป็นพิเศษ

อาการของโรค ที่ใบ จะมีแผลจุดสีน้ำตาลลักษณะคล้ายรูปตาหรือกระสวย มีสีเทาปนอยู่ตรงกลางแผล มีขนาดแตกต่างกัน และสามารถลุกลามติดต่อกันทั้งใบ ถ้าอาการรุนแรงข้าวจะแห้งตายในที่สุด อาการคล้ายถูกไฟไหม้ ถ้าเป็น **ที่กาบใบ** ใบมักหลุดออกจากกาบใบ เมล็ดลีบ หรือถ้าเป็น **ที่คอรวง** จะทำให้เมล็ดลีบ คอรวงจะปรากฏแผลสีน้ำตาล ทำให้หักพับลง **ที่เมล็ด** เมล็ดเป็นจุดต่างสีน้ำตาล เมื่อนำไปสี เมล็ดจะแตกหักง่าย และไม่ควรรนำไปใช้เป็นเมล็ดพันธุ์

การป้องกัน/แก้ไข กรมส่งเสริมการเกษตร ดังนี้

๑. สำรวจแปลงนา อย่างสม่ำเสมอถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรให้ปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑. ใช้เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) ฉีดพ่นอัตราตามคำแนะนำในฉลาก

๑.๒. ใช้เชื้อเชื้อไตรโคเดอร์มาอัตรา ๑ กก./ น้ำ ๒๐๐ ลิตรฉีดพ่น

๒. **ถ้ามีความจำเป็น** ให้ใช้สารเคมีฉีดพ่นเฉพาะจุดที่พบการระบาดของเชื้อราเพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายขยายเป็นวงกว้างออกไป สำหรับสารเคมีที่ใช้ ได้แก่

๑.อิติเฟนฟอส ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐-๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

๒.บลาสติซิดิน-เอส ๒ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐-๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

๓.ไตรไซคราโซล ๗๕ เปอร์เซ็นต์ ดับบลิวพี อัตรา ๑๐-๑๖ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ลิตร

ควรพ่นในแปลงข้าวที่มีประวัติว่าเคยมีโรคระบาดมาก่อน การใช้สารเคมีฉีดพ่นซ้ำกันหลายครั้ง เชื้อราจะต้านทานสารเคมีหรือดื้อยา ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อต้านทานสารเคมี จึงควรเลือกใช้สารเคมีบางชนิดฉีดพ่นสลับกัน ทั้งนี้ในการใช้สารเคมีควรใช้ด้วยความระมัดระวัง และคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตัวผู้ใช้และสภาพแวดล้อมในฤดูถัดไป

ข้อสำคัญ เกษตรกรต้องหมั่นสำรวจแปลงเป็นประจำ อย่างน้อย ๑ ครั้ง/สัปดาห์จนถึงเก็บเกี่ยว*

** หากมีข้อสงสัยติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงานเกษตรอำเภอ/ สำนักงานเกษตรจังหวัด ใกล้บ้านท่าน **

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร/ กรมวิชาการเกษตร

เรียบเรียงโดย : กลุ่มอารักขาพืช

สำนักงานเกษตรจังหวัดร้อยเอ็ด

โทร.๐๔๓ ๕๖๙๐๐๔